

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm
u.remissvar@regeringskansliet.se
U2018/00382/UH

Remiss av betänkandet En strategisk agenda för internationalisering (SOU2018:3)

Arbetsgivarverket har erhållit rubricerade delbetänkande och utgår i sitt yttrande från ett statligt arbetsgivarpolitiskt perspektiv.

Etablera verksamhet utomlands

Arbetsgivarverket delar utredningens bedömning att det finns oklarheter inom flera områden så som förvaltningsmyndigheters legala status att etablera sig och bedriva verksamhet utomlands, anslagsanvändning, socialförsäkring och tillämpning av lagstiftning. Som utredningen pekar på behöver de lärosäten som etablerar någon form av verksamhet i utlandet hantera en mängd juridiska frågor som i nuläget är oklara. Arbetsgivarverket menar att rättsläget behöver klargöras.

Stöd från expertmyndigheter gällande migrations- och socialförsäkringsfrågor

Utredningen rekommenderar att Migrationsverket säkerställer att rutiner och processer möjliggör korta handläggningstider. Arbetsgivarverket är av uppfattningen att det är betydelsefullt att handläggningen av uppehållstillstånd och arbetstillstånd är snabb med bibehållen rättssäkerhet och att informationen om processen är tydlig. Arbetsgivarverket bedömer även att universitet och högskolor kan behöva stöd och information från Migrationsverket redan vid det förberedande stadiet i arbetet med internationell utlysning och annonsering.

Vid en ökad internationalisering ökar behoven av att kunna validera och bedöma äkthet av internationella examina. Enligt Arbetsgivarverket innebär det att universitet och högskolor kan komma att behöva ett ökat stöd från Universitets- och högskolerådet.

Utredningen rekommenderar att lärosätena säkerställer att utresande personal har goda möjligheter att sätta sig in i de villkor som gäller svensk socialförsäkring vid mobilitet. Som en konsekvens härav menar Arbetsgivarverket att

Försäkringskassan behöver erforderliga resurser för att tillgodose lärosätenas behov i detta avseende.

Arbetsgivarverket vill i sammanhanget lyfta att lärosätenas storlek kan innebära att deras kapacitet att hantera frågor om migrations- och socialförsäkringsrätt varierar. Omfattningen på behovet av stöd från expertmyndigheter kan därför se olika ut lärosätena emellan.

Forsknings- och undervisningsanställningar annonseras internationellt

Arbetsgivarverket kan konstatera att lärosätena i och med den arbetsgivarpolitiska delegeringen har ett långtgående ansvar för såväl sin egen som den gemensamma arbetsgivarpolitiken i staten. Utifrån förslaget om ny formulering i högskolelagen avseende internationalisering finns ett ansvar hos respektive lärosäte att enskilt och i samverkan med andra berörda aktörer närmare utforma vad detta innebär vid bland annat rekrytering och meritering. Utredningens rekommendation om att alla forsknings- och undervisningsanställningar ska annonseras internationellt är därför för långtgående. Enligt Arbetsgivarverket är det det enskilda lärosätet som har att ta ställning till verksamhetens behov och därmed hur omfattande annonseringen ska vara.

Internationell erfarenhet utgör grund för meritering

Vad gäller rekommendationen om att lärosätena ska utarbeta modeller för hur internationell erfarenhet ska utgöra grund för meritering, anser Arbetsgivarverket att det finns flera frågor för lärosätena att vara uppmärksamma på. Internationell erfarenhet är ett vitt begrepp som behöver brytas ner i kompetenstermer. Lärosätena behöver också säkerställa att denna meriteringsgrund inte får negativa konsekvenser för vissa gruppers möjligheter till meritering, det kan till exempel finnas sociala hinder eller hinder för personer med vissa typer av funktionsnedsättningar. Enligt utredningen framgår att kvinnor bland forskande och undervisande personal, i lägre grad än män är internationellt mobila. Denna omständighet kan innebära negativa konsekvenser för kvinnors möjligheter till karriär inom akademien. Varje lärosäte behöver därutöver, utifrån verksamhetens behov, bedöma och besluta om vad som är meriterande vid varje enskilt rekryteringsärende.

Internationell mobilitet planeras in i tjänstgöringsplaner/utvecklingsplaner

Utredningen rekommenderar lärosätena att säkerställa att tid för internationell mobilitet planeras in i tjänstgöringsplaner eller utvecklingsplaner. Arbetsgivarverket vill framhålla att lärosätena behöver förhålla sig till och beakta de eventuella begränsningar som kan finnas i den enskilda arbetstagarens arbetskyldighet samt att beslut om internationell mobilitet bör hanteras av respektive lärosäte utifrån verksamhetens behov.

Övrigt

Arbetsgivarverkets konstaterar avslutningsvis att flera av utredningens förslag och rekommendationer kan vara kostnadsdrivande om lärosätena ska kunna arbeta i enlighet med utredningens förslag och rekommendationer.

Beslut i detta ärende fattas av Eva Liedström Adler. I den slutliga handläggningen deltog kommunikationschef Lars Andréén, chef för Arbetsgivarutveckling Åsa Krook och rådgivare Ann-Charlotte Jensen, föredragande.

Eva Liedström Adler

Ann-Charlotte Jensen